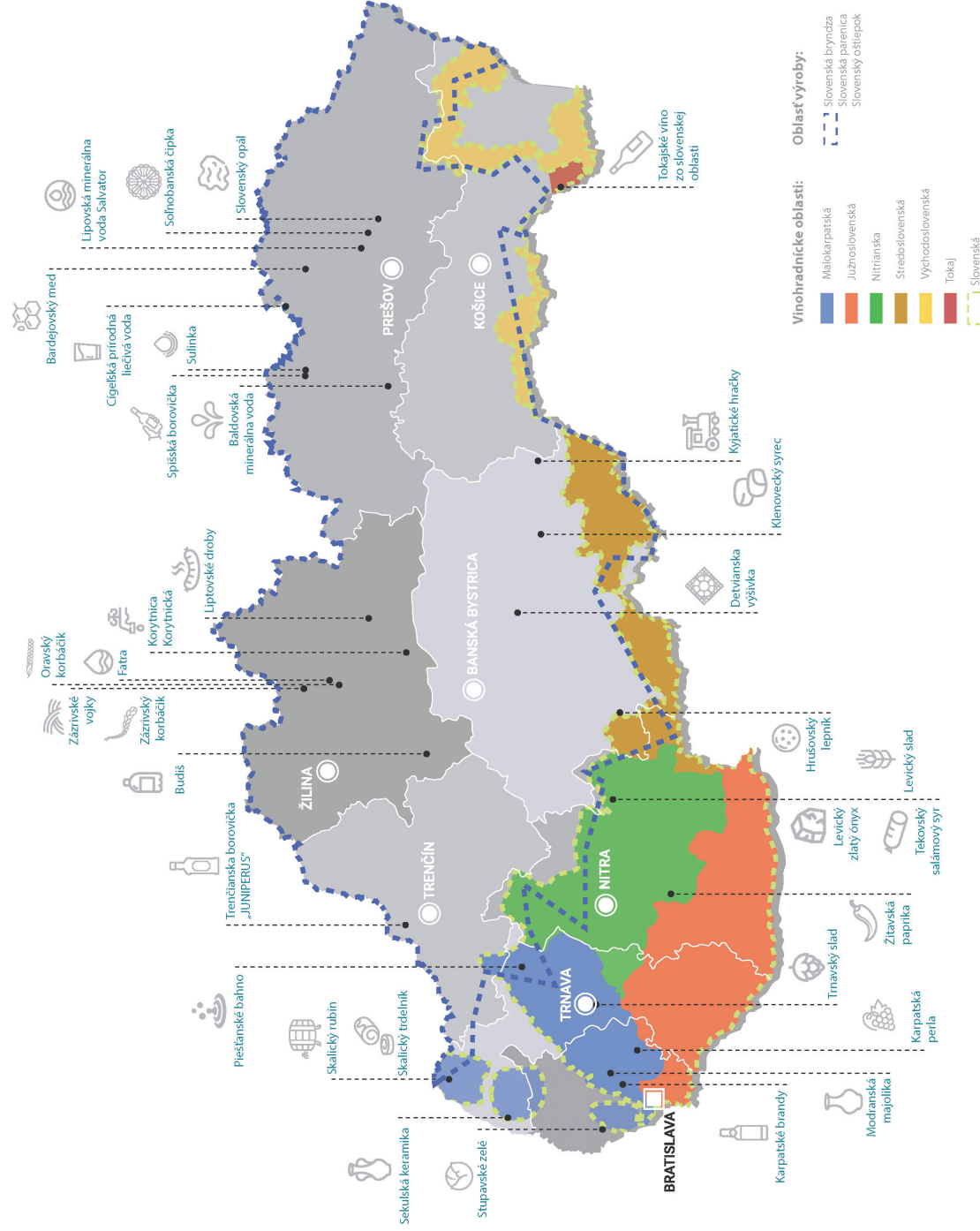

MAPA UNIKÁTNÝCH SLOVENSKÝCH VÝROBKOV

A OZNAČENIA PÔVODU ZEMEPISNÉ OZNAČENIA

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica 4
tel.: 048/43 00 131
e-mail: infocentrum@indprop.gov.sk
www.upv.sk

Mapa zobrazuje označenia pôvodu a zemepisné označenia s pôvodom na Slovensku, ktoré sú zapísané v registroch Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, Svetovej organizácie duševného vlastníctva alebo Európskej komisie.

OZNAČENIE PÔVODU A ZEMEPISNÉ OZNAČENIE

- Označuje výrobky vyrábané výhradne na určitom území (región) v garantovanej kvalite, presne opísaným spôsobom, ktorý sa v čase nedá svojvoľne pozmeniť.
- Môžu ho používať všetci, ktorí dané výrobky vyrábajú na vymedzenom území zaregistrovaným spôsobom.
- Pomáha rozvíjať regióny a život v nich (príklad Bordeaux, Roquefort, Tokaj a pod.).
- Pomáha exportovať do zahraničia, pretože garancia pôvodu, unikátnosti a kvality je významným faktorom spolupráce.

SYSTÉM OCHRANY

- **národný** – zákon o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov
- **medzinárodný** – Lisabonská dohoda o ochrane označení pôvodu a ich medzinárodného zápisu, Ženevský akt Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach a dohoda TRIPS
- **komunitárny** – nariadenia EÚ (osobitné nariadenia pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, liehoviny a víno)

Žiadosť o zápis názvu môžu podávať iba združenia, ktoré pracujú s danými výrobkami.

Samostatná osoba sa môže považovať za skupinu, ak je jediným výrobcom a ak má vymedzenú oblasť vlastnosti, ktoré sa značne odlišujú od vlastností výrobkov vyrábaných v susedných oblastiach.

Politika kvality Európskej únie chráni, podporuje, registruje a kontroluje výrobky zaradené do troch systémov označenia:

Chránené značenie pôvodu (CHOP) označuje výrobky, ktorých špecifická kvalita a vlastnosti súvisia s miestom ich výroby a sú ovplyvnené špecifickými miestnymi zemepisnými faktormi, ako sú podnebie a pôda. Všetky etapy výroby sa uskutočňujú vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

Chránené zemepisné označenie (CHZO) označuje výrobky, ktoré majú špecifickú kvalitu, povest alebo iné vlastnosti, ktoré vyplývajú z ich pôvodu. Aspoň jedna etapa výroby prebieha vo vymedzenej zemepisnej oblasti (na rozdiel od označenia pôvodu môžu suroviny pochádzať aj z iného územia ako z toho, kde sa výrobok vyrába).

Zaručená tradičná špecialita (ZTS) opisuje špecifický výrobok alebo potravinu, ktorá je výsledkom spôsobu výroby, spracovania alebo zloženia zodpovedajúceho tradičnému postupu a vyrába sa zo surovín alebo zložiek, ktoré sa tradične používajú.

Vzhľadom na osobitnú povahu výrobkov pochádzajúcich zo Slovenskej republiky boli prijaté špeciálne symboly na ich označovanie a propagáciu.

EKONOMICKÉ VÝHODY

- posilnenie regiónov
- vznik rodinného podnikania
- podpora zážitkového turizmu
- posilnenie poľnohospodárstva
- zvýšenie konkurencieschopnosti na trhu
- vytváranie dobrého mena výrobku
- prispievanie k dobrému menu krajiny doma i v zahraničí
- napomáhanie, aby sa takéto slovné označenie nestalo označením druhu výrobku (zabránenie zdruhovaniu výrobku)

KVALITA A TRADIČIE

- vzájomná kontrola výrobcov v združení
- dôvera spotrebiteľa v garanciu pôvodu, kvality a suroviny pri kúpe takýchto výrobkov
- zachovanie spôsobu výroby a miestneho know-how

INDIKÁTOR ZAMESTNANOSTI

- nárast zamestnanosti v regiónoch
- zvýšenie zamestnanosti v oblasti turizmu a gastronómie
- rozvoj poľnohospodárstva a priemyslu

ENVIRONMENTÁLNE INDIKÁTORY

- zachovanie rastlinných odrôd, ovocia, plemien zvierat a ostatných zložiek ekosystému
- zachovanie počtu kusov dobytka na hektár a špecifickú flóru
- rozširovanie pasienkov
- rozvoj vidieka